

PORIN SOURANDERIEN JÄLJILLÄ, MAISSA JA VESILLÄ

Scriptsit Anita Sourander

Souranderit olivat varhain liikkeellä sanomattoman kauniina syyskuisena lauantaina, kun tien notkelmissa vielä viipyivät aamu-usvat: Helsingin suunnasta tuli useita autoja, mutta Turusta ja Pohjanmaaltakin oli startattu kohti Satakuntaa. Tavoitteena oli osittain kimppakyydeillä päästä perillä selvittämään Porin Souranderien kukoistusta ja katoa sekä löytämään selityksiä sille, miksi yksikään porilainen Sourander ei ollut sukulaisiaan vastaanottamassa.

Kokoontuminen oli sovittu Amado Hotellin edessä puolilta päivin. Hotellimme löytyikin helposti keskeltä kaupunkia. Sen puitteet olivat mitkä olivat, mutta emme ruvenneet valittamaan, sillä palvelu oli todella lämminhenkistä. Kiertoajelu kaupungilla pääsi vauhtiin, kun kaikki osanottajat oli muutamien puhelinsoittojen jälkeen onnellisesti saatu paikalle ja bussi kuljettajineen löytynyt kulman takaa, joka sitten uskollisesti kuljetti meitä ympäri Poria.

Bussin matka kulki Kokemäenjoen rannan kautta, missä tuleva risteilyaluksemme Charlotta juuri oli liikkeess Eteläsataman edustalla.

Oivallinen oppaamme ryhtyi johtamaan kiertoajeluamme, joksi olimme tilanneet todellisen "Karhunkierroksen" missä Porin legendaarinen olutkin tuli esille. Ensimmäinen kohteemme oli Satakunnan museo, jossa tutustuimme m.m. Jacob Souranderin Eolides laivan posliineihin. Opas oli kiitettävästi paneutunut Souranderien historiaan ja museo oli pyynnöstämme pannut esille kaksi toinen toistaan komeampaa boolimaljaa. Boolimaljoihin kuvattujen laivojen liput jäivät mietityttämään: Venäjän ja Hollanninko? Sourandereilla porvareina ja laivanvarustajina on merkittävä sijansa Porin kaupungin historiassa 1700-1800-luvuilla, vaikka sukuun kuuluvia ei enää Porista löydykään. Ei olekaan sattuma, että Eolides laivan kuva on sukuyhdistyksen logossa.

Satakunnan museo olisi kiinnostanut joukkoamme pitemmä in aikaa, mutta seuraava etappi jo odotti. Kiertelimme kaupunkia bussilla, näimme kirkot, tehtaot, kulttuurirakennukset ja matalana säilyneen puutaloalueen - kovin olivat tulipalot vaikuttaneet siihen, mitä vanhasta Porista oli säilynyt tähän päivään. Porin Karhu - sekä olut että jääkiekko - taitavat nekin olla jo mennyttä aikaa ja suuren tehtaan tiloissa harrastetaan enimmäkseen kulttuurituotantoa. Pori ei ole pelkkä savupiippukaupunki, vaan mielenkiintoinen ja osittain kauniisti entisöity. Kaupungin viehätystä lisää sen sijainti Kokemäenjoen rantamalla. Kirjurinluoto on hieno ulkoilupuisto ja Porin Jazzit ja muut musiikkitapahtumat vetävät väkeä puoleensa kesäaikaan.

Bussimme pysäköi vanhan hautausmaan laidalle auringon lämmittäessä. Mainio oppaamme, joka oli ennättänyt myös neuvoa, mistä sieltä Souranderien hautoja löytyy, hyvästeli joukkomme. Siirryimme Jusleniuksen mausoleumiin, jossa uusi opas odotti. Jokaiseen kävijään mausoleumi teki vaikutuksen, syvimmän niihin, jotka ennen eivät sitä hienoine Gallen-Kallelan maalauksineen olleet nähneet. Mausoleumin kosmologisten tunnelmien jälkeen olikin aika palata hotelliimme, jossa hyvästelimme mainion kuljettajamme, joka osoittautui yhtiönsä toimitusjohtajaksi; ei siis

ihme että kaikki sujui niin hienosti.

Päivän tärkeimmäksi tapahtumaksi kaavailtu risteily Reposaareen oli vuorossa pienen lepotauon jälkeen. Lyhyt kävely kaupungin läpi sujui ongelmitta, tosin pieni joukko suhasi

paikalle mukavasti taksilla. Laivarannassa oli ensimmäisenä perillä Christer jututtamassa kipparia. Kipparin harrastukseksi osoittautui pyöräily. Ja onneksi hän oli tullut laivalle nytkin pyörällä, sillä

pyörää pian tarvittiin: Kun kuplivia aloitusmaljoja kohoteltiin jo laivan kajuutassa, huomasi Uffe kysäistä, milloin hänen esityksensä vuoro olisi. Paluumatkalle kahvin juonnin lomaan se oli suunniteltu, mutta Uffelle tilanne tuli yllätyksenä ja paperit olivat hotellilla. Niinpä hyvät neuvot olivat tarpeen ja kipparin pyörä valmiina lainattavaksi. Varmaan syntyi Porin kaupunkipyöräilyennätys, sillä 12 minuutissa Uffe oli takaisin laivalla, joka ei ollut joutunut lähtemään aikataulun mukaisesti, vaan tällä kertaa odotti varattuna vain meille. Pyöräilijällä oli ollut vaikea taival, kun tienoot olivat ventovieraita eikä karttaa ollut. Sitä hienompi oli juuri 60 v. täyttäneen Uffe-isoisan urheilusuoritus.

Sää suosi meitä, koko risteilyn ajan paistoi aurinko, mutta syyssät olivat jo alkaneet ja lämpötila jäi 18 asteen alapuolelle.

Souranderit viihtyivät laivan kannella osittain laivan tarjoamiin viltteihin kääriytyneinä odotellessaan

aterian alkamista. Paljon onkijoita oli joen rantamilla ja maisemat muutenkin leppoisan kesäisiä, juteltavaa riitti pienissä ja isoissa ryhmissä.

Jokikoktail-illallinen, jonka sukuyhdistys kustansi, oli runsas, värikäs ja maukas.

Snapsitkin yhdistys tarjosi, joten snapsilaulu-

potpuri oli paikallaan ja tunnelma katossa. Raimo, Uffe ja Mauri kukin vuorollaan johtivat tunnelmallisia ja reippaita lauluja sekä suomeksi että ruotsiksi. Nyt olimme hyvin varustautuneet Reposaareen tutustumisen rasituksiin.

Kaukana kaupungista on Reposaari lastauslaitureineen, nostokurkineen ja proomuineen. Pohjanlahden rannikolla maa nousee edelleen ja niin on tapahtunut jääkaudesta lähtien eli Pori ja sen sataman sijainti ovat usein puhuttaneet ja vaatineet aktiivitoimia kaupungin päättäjiltä, joihin Souranderitkin aikoinaan ovat kuuluneet.

Nyt lauantaisena iltapuhteenä satama ja siihen liittyvä kesämökkimessualue olivat ylen hiljaisia. Vaelsimme ihmetellen upouusia, melko oudonoloisia "mökkejä", mukana myös Eino Grönin merenrantatalo, uuteen laituripaikkaan, jossa laivamme ja sen mukana Raimo jo meitä kotimatalle odottivatkin.

Kokoonnuimme laivan salonkiin, jossa yhdistyksen tarjoama kahvitarjoilu jo odotti. Uffen

esitelmä oli siis onnellisesti mukana ja mielenkiintoista kuultavaa, kahvi ja kakku maistuivat. Souranderit olivat olleet pari vuosisataa aikaisemmin

toimeliaita ja viisaitakin, sekä laivanvarustuksessa, avioliittojen solmimisessa että kaupungin johtavilla hallintopaikoilla. Kaikki sukuyhdistykseen tällä hetkellä kuuluvat ovat porilaisen Jakob Erlandinpoika Souranderin jälkeläisiä. Hänelle kuuluneita posliinimaljoja, joissa on kuvattuna fregatti Eolides, olimme päivällä ihailleet Satakunnan museossa.

Paluu Etelärantaan sujui hauskan seurustelun merkeissä, mutta perille tultaessa kaunis päivä oli muuttunut sateiseksi ja paluu hotellille sujui lopulta takseilla.

Ohjelman mukaisesti jatkoimme yhdessäoloa Amadon ravintolassa, vaikka osa joukosta olikin lähtenyt laivalta suoraan ajamaan kotejansa kohti.

Sana kiersi, jokainen kertoi jonkin asian, joka nousi mieleen päivän kohokohtana: Laivaretki

kaikkinensa ja Uffen esitelmä saivat kovasti kiitosta, Souranderien merkittävä osuus Porin historiassa, ainutlaatuinen mausoleumi, elämän ja kuoleman nivoutuminen jokaiseen hetkeen, oppaan hyvät tarinat, ulkoasullaan positiivis yllättänyt Pori, kivat sukupolvien rajat ylittävät juttutuokiot sukulaisten kesken - kaikki tämä ja paljon tähän mahtumatonta jäivät lähtemättömästi mieleen Porista.

Kiitokset Porin retken onnistumisesta kuuluvat puheenjohtajallemme Maurille, sillä hän (ja Sointu) hoiti kaikki ennakoivalliset valmistelut ja "navigoinnit" hienosti toteutuneen päivän aikana!